

Neem de regie in handen

Waar kan ik terecht zonder budget?

Meer informatie over dit onderwerp nodig? Bel of mail onze advieslijn.

09 395 55 10

advies@onafhankelijkleven.be

Inhoud

1	Inleiding.....	3
2	Dienst Ondersteuningsplan (DOP)	3
3	Basisondersteuningsbudget (BOB).....	6
4	Rechtstreeks toegankelijke hulp (RTH)	6
5	Reguliere diensten	8
	5.1 Poets hulp met dienstencheques.....	8
	5.2 Gezinszorg en aanvullende thuiszorg.....	8
	5.3 Oppasdiensten door vrijwilligers.....	9
	5.4 Vervoersdiensten door vrijwilligers – Minder Mobielen Centrale.....	9
	5.5 Thuisverpleging	9
	5.6 Diensten Maatschappelijk Werk van de mutualiteit.....	9
	5.7 Centrum Algemeen Welzijn (CAW)	9
	5.8 Jongeren Advies Centrum (JAC)	10
	5.9 Gespecialiseerde dienst Trajectbepaling en –Begeleiding (GTB).....	10

1 Inleiding

Je bent **meerderjarig** en je hebt een handicap? Of je bent **ouder van een kind met een beperking**? Dan kan je een geldbedrag aanvragen bij het Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap (VAPH). Dat geld dient om je assistentie en ondersteuning te betalen. Voor kinderen en jongeren vraag je een **persoonlijk assistentiebudget (PAB)** aan, voor meerderjarigen is dat een **persoonsvolgend budget (PVB)**.

Na een aanvraag moet je een tijd **wachten** voor je het budget ook echt toegewezen krijgt. Als je assistentie nodig hebt, is dat gemakkelijker gezegd dan gedaan. Gelukkig bestaan er diensten en organisaties die je ondertussen de **ondersteuning** bieden die je nodig hebt.

In deze folder krijg je meer info over de **Dienst Ondersteuningsplan (DOP)**, het **basisondersteuningsbudget (BOB)**, de **rechtstreeks toegankelijke hulp (RTH)** en **reguliere diensten**.

2 Dienst Ondersteuningsplan (DOP)

Vind je het moeilijk om te beslissen welke **ondersteuning** het best bij jou past? De Dienst Ondersteuningsplan helpt je daar bij. Samen met jou brengen ze je **toekomstdromen** in kaart. Al je vragen, wensen, mogelijkheden en zorgen komen aan bod. Daarna zoekt de DOP uit met welke steun jij je **doel(en)** het makkelijkst bereikt. Het resultaat van dit alles zetten ze in een **ondersteuningsplan**. In dat plan vind je bij welke diensten en mensen jij je het prettigst zult voelen.

Wat doet het DOP?

De Dienst Ondersteuningsplan biedt zelf geen ondersteuning, maar begeleidt je **maximaal twaalf maanden** bij:

- het uitbreiden van je **kennissenkring**,
- het op een rij zetten van je **vragen, wensen en zorgen**,
- het zoeken naar **gepaste assistentie**,
- het samenstellen van een **realistisch ondersteuningsplan**.

De begeleiding bestaat uit verschillende **gesprekken** tussen jou, een DOP-medewerker en mensen die jij er graag bij wilt. Ze gaan door bij je thuis of ergens in je buurt.

Een paar voorbeelden

Wat betekent dat nu concreet? Voor welke soort dingen kan je de DOP om hulp vragen? Om je een idee te geven, sommen we enkele **voorbeelden uit de praktijk** op:

- Je wilt graag in je **eigen stekje** wonen, maar hebt **dagelijks assistentie nodig**. Wie kan je daarbij helpen? En hoe?
- Je **ouders** nemen al jaren een deel van de zorg voor jou op zich, maar ze worden stilaan ouder. Waar vind je iemand die je zal **assisteren** als je ouders dat niet meer kunnen?

- Door een **ongeval** ziet je leven er plots helemaal anders uit. Natuurlijk zit je nu met een heleboel **vragen en zorgen** over je toekomst. De DOP staat je graag bij met **goede raad** en **praktische oplossingen**.
- Je kan in een **multifunctioneel centrum (MFC)** terecht, maar je wacht al een tijdje tot je daar budget voor krijgt. Ondertussen komt het **einde van je schoolloopbaan** in zicht. Is een andere oplossing zoeken beter? Wat zijn zoal de mogelijkheden?
- Het **huishouden** wordt je soms wat te veel, een **helpende hand** zou goed uitkomen. Wat zijn de opties zoal? En welke past het best bij jou?
- Je bent graag actief bezig en ziet een toffe **(sport)vereniging** volledig zitten. Dat is vlug gezegd, maar door je handicap is een geschikte club vinden niet zo gemakkelijk. Je kan de DOP vragen te **helpen bij jouw speurtocht**.
- Je kind heeft het moeilijk in de klas en ook thuis loopt het niet zo vlot. Je zoekt al een tijdje naar de oorzaak van het probleem, en blijkt dat je zoon of dochter **autisme** heeft. Hoe ga je het best om met de situatie? Waar help je je kind het meest mee?

Voor wie?

Om de **gratis hulp** van de DOP te krijgen, moet je voldoen aan **vier voorwaarden**:

1. je hebt een (vermoeden van) **handicap**,
2. je woont in **Vlaanderen** of in het **Brussels Hoofdstedelijk Gewest**,
3. je bent **jonger dan 65** en/of je wordt **door het VAPH erkend** als mens met een handicap,
4. je krijgt **geen PAB of PVB** en je maakt **geen gebruik van een MFC**.

De laatste voorwaarde is niet zo strikt, je kan er uitzondering op krijgen. Neem daarvoor contact op met het VAPH of met de DOP.

Waar kan je terecht?

Voor al je vragen en opmerkingen kan je contact opnemen met de DOP van jouw provincie. Een **kennismakingsgesprek** is natuurlijk ook mogelijk. Na dat gesprek beslis je zelf of je met de dienst verder wil. De gegevens van jouw DOP vind je hieronder:

- **DOP Antwerpen**
Liersebaan 52
2240 Zandhoven
03 366 29 93
0499 513 541
info@doppa.be
www.doppa.be
- **DOP Limburg**
Kempische Steenweg 293
3500 Hasselt
011 35 34 10
info@doplimburg.be

www.doplimburg.be

- **DOP Oost-Vlaanderen**
Proeftuinstraat 84A
9000 Gent
0473 73 87 68
info@dop-ovl.be
www.dop-ovl.be

- **DOP West-Vlaanderen**
Tillegemstraat 81
8200 Sint-Michiels
0490 44 34 04
info@dop-wvl.be
www.dop-wvl.be

- **DOP Vlaams-Brabant en Brussel**
  - ✓ **Team Brussel**
Koningsstraat 294
1210 Sint-Joost-Ten-Node
02 201 76 43
brussel@dop-vbb.be
<http://www.dop-vbb.be>

  - ✓ **Team Halle-Vilvoorde**
Itterbeeksebaan 210
1701 Dilbeek
02/460.69.60
hallevilvoorde@dop-vbb.be
<http://www.dop-vbb.be>

  - ✓ **Team Leuven**
Binkomstraat 2
3210 Lubbeek
016 56 56 30
leuven@dop-vbb.be
<http://www.dop-vbb.be>

3 Basisondersteuningsbudget (BOB)

Voor wie?

Het **basisondersteuningsbudget** (of zorgbudget voor personen met een handicap) bestaat voor mensen met een handicap die nood hebben aan **ondersteuning**. Je moet aan **zes voorwaarden** voldoen:

1. je moet aangesloten zijn bij een **zorgkas**,
2. je bent **jonger dan 65** en/of je wordt **door het VAPH** erkend als mens met een handicap,
3. op **31 december 2014** én op **1 januari 2016** stond je geregistreerd op de databank 'Centrale Registratie voor Zorgvragen' van het VAPH,
4. sinds 2017 hebben ook **kinderen en jongeren tot 25** recht op een BOB. Het gaat om specifieke groepen die al geregistreerd zijn en bepaalde attesten hebben,
5. je mag **geen gebruik maken van de niet-rechtstreekse toegankelijke hulp** van het VAPH. Daarmee bedoelen we bijvoorbeeld woon- en dagondersteuning. Gebruik je wel zulke steun? Dan kan je onder bepaalde voorwaarden **overstappen** naar een BOB.
6. sinds mei 2019 kunnen ook **meerderjarigen die een PVB hebben aangevraagd** een BOB krijgen. Zij moeten wel in **prioriteitengroep 1 of 2** zitten én voor **16 oktober 2017** een aanvraag ingediend hebben.

Hoeveel?

Het BOB is een **maandelijks** bedrag van **300 euro**. Je krijg het van je **zorgkas of mutualiteit**. Je mag het vrij uitgeven om je **ondersteuning en hulp** te betalen. Bewijs of verantwoording van je uitgaven is niet nodig.

Wat?

Een BOB kan je niet aanvragen, het wordt **automatisch toegekend**. Je zorgkas stuurt je een brief als je kans maakt op het budget.

Combinaties?

Het BOB mag je **combineren met andere steunbedragen**. Dat is mogelijk met bijvoorbeeld de zorgverzekering, de inkomensvervangende tegemoetkoming (IVT) en de integratietegemoetkoming (IT). Je hebt ook nog steeds recht op **rechtstreeks toegankelijke hulp** van het VAPH (zie hieronder), zoals begeleiding of dagopvang. En je mag het BOB ook combineren met een **vergoeding voor hulpmiddelen** van het VAPH.

Je kan het BOB **niet combineren met een PAB of PVB**.

4 Rechtstreeks toegankelijke hulp (RTH)

Het VAPH organiseert de rechtstreeks toegankelijke hulp. Dat is een **makkelijk te krijgen** vorm van ondersteuning, je hebt **geen goedkeuring van het VAPH nodig**. En zoals de naam het zegt: de steun is rechtstreeks toegankelijk. **Geen aanvraagprocedures, geen wachtlijsten**, niets van

dat. Je neemt gewoon contact op met de dienst of instelling die je wilt gebruiken en maakt samen afspraken. **Zelf krijg je geen budget**, het VAPH betaalt de dienst.

Voor wie?

Je moet aan **vijf voorwaarden** voldoen om RTH te krijgen:

1. Je hebt een (vermoeden van) **handicap**,
2. je krijgt **geen PAB of PVB**,
3. je bent **jonger dan 65** en/of je wordt **door het VAPH erkend** als mens met een handicap,
4. **je woont in Vlaanderen of in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest**. Als je volwassen bent, moet je een wettelijk domicilie hebben. Voor minderjarigen is een feitelijke verblijfplaats genoeg,
5. je krijgt **geen intensieve thuisbegeleiding** en **geen steun van het Flexibel Aanbod Meerderjarigen (FAM) of van een MFC**.

Wat?

Er bestaan **drie soorten RTH: begeleiding, dagopvang en verblijf**. Je kan kiezen voor een van deze vormen of voor een combinatie.

Elk jaar krijg je **maximaal acht punten** die je aan ondersteuning mag geven. De waarde van die punten vind je in deze tabel:

Ondersteuningsvorm	Puntenwaarde
Begeleiding: ter plekke (per sessie)	0,155
Begeleiding: op verplaatsing (per sessie)	0,220
Groepsbegeleiding (per sessie)	0,087
Dagopvang (per dag)	0,087
Verblijf (per nacht)	0,130

Dat staat gelijk aan:

- 51 begeleidingen ter plekke,
- of 36 begeleidingen op verplaatsing,
- of 91 groepsbegeleidingen,
- of 91 dagen dagopvang,
- of 61 nachten verblijf.

Je moet je punten niet per se aan één vorm van RTH geven, je mag ze ook verdelen over de verschillende soorten. **Een klein deel van je steun betaal je wel zelf:**

Ondersteuningsvorm	Eigen bijdrage
Begeleiding: ter plekke (per sessie)	Maximaal 5,34 euro
Begeleiding: op verplaatsing (per sessie)	Maximaal 5,34 euro
Groepsbegeleiding (per sessie)	Maximaal 5,34 euro
Dagopvang (per dag)	Maximaal 10,15 euro
Verblijf (per nacht)	Maximaal 25,53 euro

Weet je niet zeker hoeveel punten je nog hebt? Het VAPH maakte een **handige rekentool** om te berekenen hoeveel je er nog overhoudt. Die tool vind je op de website van het VAPH.

5 Reguliere diensten

Je kan ook kiezen voor reguliere diensten. Die worden **niet door het VAPH georganiseerd**. Ook mensen zonder beperking maken er gebruik van. Als je een BOB krijgt, kan je daarmee deze diensten betalen.

5.1 Huishoudhulp met dienstencheques

Dienstencheques worden vaak gebruikt om **hulp in het huishouden** te betalen. Dat gaat dan over mensen die klusjes voor je doen als koken, wassen, strijken en naar de winkel gaan. **Elk werkuur verdient je huishoudhulp een cheque**. Zo'n hulp vind je bij bedrijven die erkend zijn in het dienstenchequesysteem. Op de website 'Dienstencheques Vlaanderen' kan je een lijst met al die bedrijven ontdekken.

Als mens met een handicap of als ouder van een kind met een handicap bestel je **elk jaar maximaal 2000 dienstencheques**. Voor een cheque betaal je negen euro. Je krijgt 2,70 euro terug voor je eerste 156 cheques.

5.2 Gezinszorg en aanvullende thuiszorg

Een dienst voor gezinszorg en aanvullende thuiszorg stuurt iemand langs om je te **helpen met taken** als:

- oppassen,
- karweitjes doen,
- het huis poetsen,
- verzorgen van mensen (bijvoorbeeld wassen en kleden),
- helpen in het huishouden (bijvoorbeeld koken, wassen en strijken).

Een lijst van gezinszorgdiensten vind je op de website van het Agentschap Zorg en Gezondheid, onder 'Adressen van diensten voor gezinszorg en aanvullende thuiszorg'.

5.3 Oppasdiensten door vrijwilligers

Je kan overdag en 's nachts vrijwilligers inschakelen als 'oppasser'. Een dienst voor oppashulp helpt je met het vinden van iemand die geschikt is. De vrijwilliger houdt jou gezelschap of let op je kind. Je betaalt de dienst een onkostenvergoeding van maximaal 2, 71 euro.

Op de site van het Agentschap Zorg en Gezondheid staat een lijst met adressen van zulke diensten.

5.4 Vervoersdiensten door vrijwilligers – Minder Mobielen Centrale

De Minder Mobielen Centrale bestaat voor mensen die een laag inkomen hebben of niet zo mobiel zijn. Een chauffeur pikt je op en brengt je naar de kapper, naar vrienden, naar de winkel, naar waar jij maar wil. Achteraf betaal je een **kleine onkostenvergoeding**. Niet vergeten: je moet je rit zeker **twee dagen van te voren reserveren**.

Deze dienst wordt geregeld door je gemeente, het OCMW of een andere organisatie in jouw buurt. Op de sites www.mindermobielencentrale.be en www.meermobiel.be kan je meer info vinden.

5.5 Thuisverpleging

Het woord zegt het zelf: **een verpleegkundige komt bij je thuis langs om je te helpen**. Zij mogen je medicijnen of inspuitingen geven, je wonden verzorgen, eventueel palliatieve zorg verlenen, noem maar op. Thuisverpleging kan je **bij je mutualiteit aanvragen**.

Op de site van het Agentschap Zorg en Gezondheid vind je een lijst met adressen van erkende thuisverplegers. Je mag natuurlijk ook een zelfstandige verpleegkundige vragen langs te komen.

5.6 Diensten maatschappelijk werk

De diensten maatschappelijk werk (DMW) staan paraat voor **mensen die in een lastige situatie zitten** door ziekte, door handicap, door ouderdom, of door een kwetsbare positie in de maatschappij. Je kan bij DMW-medewerkers terecht met allerlei problemen en vragen. Hoe regel je bijvoorbeeld thuiszorg het best? Op welke vergoedingen heb je recht? Hoe zit dat precies met je verzekeringen? **Je DMW geeft antwoorden en zoekt naar oplossingen**.

Een DMW maakt deel uit van een **mutualiteit**. De dienst is dus gericht op de leden van die mutualiteit. Op de site van het Agentschap Zorg en Gezondheid vind je een lijst van alle DMW's in jouw provincie.

5.7 Centrum Algemeen Welzijnswerk

Ga je door een moeilijke periode? Of heb je gewoon behoefte aan een luisterend oor? Dan kan je terecht bij het Centrum Algemeen Welzijnswerk (CAW). **Persoonlijke problemen, financiële moeilijkheden, vragen over je gezinsleven: het CAW staat voor je klaar**. Om je zo goed mogelijk te helpen, werkt het centrum samen met experts uit de arbeidsmarkt, de zorgsector, het OCMW, jouw gemeente, en ga zo maar door. Op hun website vind je alle info.

5.8 Jongeren Advies Centrum (JAC)

Het JAC is deel van het CAW, maar dan gericht op jongeren tussen 12 en 25. Problemen thuis? Op zoek naar je eigen stek? Vragen over seks? Slachtoffer van geweld of misbruik? Moeite met geld? Met deze en nog veel meer problemen kan je terecht bij het JAW. Kijk ook eens op de JAW-website.

5.9 Gespecialiseerd Team Bemiddeling (GTB)

Je wilt graag aan de slag, maar je hebt een arbeidsbeperking? Of een gezondheidsprobleem? Klop dan aan bij het GTB. Zij helpen je zoeken naar een **gepaste job** én zorgen ervoor dat je die kan houden. Daarbij werken ze nauw samen met de VDAB. Waar je een GTB in je buurt kan vinden? Dat staat op de website www.gtb-vlaanderen.be.

5.11 Onbelast bijklossen via deeleconomie

Sinds juli 2018 kan je iemand via het systeem van onbelast bijklossen betalen met je BOB of met je eigen middelen. Een van de twee opties hierbij is **deeleconomie**. Op een deeleconomieplatform (zoals Helper, Listminut en Mijn Assistent) ga je op zoek naar een assistent. Tenzij je al iemand in gedachten hebt, natuurlijk. Je vindt op zo'n **platform** ook de nodige documenten en informatie om iemand in te schrijven als jouw assistent. Meer info over dit systeem vind je op de site www.verenigingswerk.be.

5.11 Onbelast bijklossen via burger aan burger

Sinds juli 2018 kan je iemand via het systeem van onbelast bijklossen betalen met je BOB of met je eigen middelen. Een van de twee opties hierbij is **diensten van burger aan burger**. Als je dat doet, mag de assistent in kwestie **niet vast voor je werken**. Hij of zij moet ook tot een van de **volgende groepen** behoren:

- werknemers die **minstens 4/5 werken**,
- **gepensioneerden**,
- **zelfstandigen**, op voorwaarde dat ze niet dezelfde activiteit uitoefenen als hun hoofdactiviteit.

Meer info over dit systeem vind je op de site www.bijklossen.be.

Onafhankelijk Leven vzw

Groot Begijnhof 31
9040 Sint-Amandsberg

09 395 55 10

advies@onafhankelijkleven.be
www.onafhankelijkleven.be

Een vraag? Bel de advieslijn

09 395 55 10

Elke werkdag van 9u - 12u en van 13u - 17u
Of mail: advies@onafhankelijkleven.be

Vraag een coach bij je thuis

Onze coaches komen in heel Vlaanderen naar je toe voor een intensieve begeleiding op maat. Ze regelen je papierwerk, plannen assistentie, overleggen of onderhandelen met je voorziening of vrijetijdsactiviteit

Meer info over coaching? De advieslijn helpt je verder.

INFOFICHES

Alle infofiches vind je op www.onafhankelijkleven.be
> zelf aan de slag > infofiches en formulieren

Ga aan de slag met de fiches en beheer zo zelf je budget